

De Bond bedoelt in zijn statuut te doen uitkomen, dat de gansche Statengemeenschap belang heeft bij vreedzame, harmonische internationale ontwikkeling, en dat versterking daarvan hen allen treft en aangaat. Vandaar de reeds geciteerde bepaling, dat Vergadering en Raad bevoegd zijn kennis te nemen van elk vraagstuk, liggend binnen den kring der werkzaamheden van den Bond, of den vrede rakend. De daarin gegeven bevoegdheid is, gelijk in soortgelijke publiekrechtelijke bepalingen steeds het geval is, op te vallen als een gebod tegelijk. Die vreedzame ontwikkeling behoort Vergadering en Raad te interesseren, moet voorwerp uitmaken van hun gemeenschappelijk beraad.

Het daardoor georganiseerde, als vanzelfsprekend plaats hebbende, voortdurend contact der Staten en hun vertegenwoordigers, maakt op zichzelf reeds den bond tot een verschijnsel, dat bijzondere betekenis heeft. Het feit, dat periodiek de eerste vertegenwoordigers van alle Staten, groot en klein, volkomen gelijkberechtigd bijeenkomen ter bespreking der levensaangelegenheden, — en zulks niet meer in diplomatieke afzondering, maar openlijk voor het forum der publieke opinie, werkt op zichzelf, naar den mensch gesproken, ongetwijfeld mede, om de betekenis en noodzaak eener inniger levensgemeenschap tusschen de volken beter te doen beseffen, en ze ook tot haar recht te doen komen.

Ten behoeve van de bevordering van den vrede, en ter voorkoming zooveel mogelijk van oorlogsgeweld, bevat het pact verschillende regelingen. De voornaamste daarvan, en tegelijk de betekenis, die zij tot duaver in het wereldgebeuren praktisch hebben gehad, behandelen wij D.V. in een volgend artikel.

H. BIJLEVELD.

UIT DE SCHRIFT

Verhooring.

En van Hem werd gezien een engel uit den hemel, die Hem versterkte.

Lukas 22: 43.

Meen niet, dat het gebod van den Heiland in Gethsemané onverhoord gebleven is. Klimt er wel ooit een waarachtige zucht tot God op, die geen verhooring vindt? En zou dan Hij, die zeggen kon: „Vader, ik wist dat Gij Mij altijd hoort!” vergeefs hebben gebeden, en afgewezen uit het stof van den olivenhof weer opgetreden zijn?

Hier ontsteekt die merkwaardige engelverschijning in Gethsemané ons het licht.

Natuurlijk staat voor ons vast, dat deze engel den Christus in Zijn middelbaarwerk niet heeft geholpen. Geen mensch, ook geen engel kon en mocht Hem daarin bijstaan. Wij dalen ook niet af in allerlei gedachte, waartoe dit bericht van Lukas aanleiding geeft. Wij stellen alleen vast, dat deze engel daar was om Jezus te versterken. Op welke wijze dit geschied is, blijft onbesproken.

Het is voor ons genoeg te weten, dat het gezicht van dezen engel den Zoon eene verkwikking geweest is, en daarin een strial van 's Vaders gunst neerschoot, die Jezus versterkte.

Want nu staan wij voor deze dubbele uitkomst van Gethsemané's worsteling: — dat enerzijds de drinkbeker des lijdens niet voorbijgaat, en dat anderzijds eene kracht van God nederdaalt ter versterking. Dat is saam deze eene Gethsemané-waarheid: — Het lijden, het kruis wordt niet weggenomen, maar God de Vader sterkt wel vanuit den hemel de kracht onder dat kruis en in dat lijden.

En hier krijgen wij oog voor de goddelijke schoone verhooring, die dezen gebedsstrijd kroonde.

Deze verhooring ligt niet in het voorbijgaan van den lijdensbeker. Neen, dat lijden blijft onveranderd. Maar het gebod des Zoons wordt toch verhoord; het wordt zóó verhoord, dat de kracht om dien kelk te drinken gesterkt wordt.

„En van Hem werd gezien een engel uit den hemel, die Hem versterkte.”

Welk eene aanbiddelijke verhooring!

Eene verhooring, op welke Jezus zelf gedoeld had met het: „Niet Mij wil, maar de Uwe geschiede!” Eene verhooring, in welke Gods Raad en Christus' gebod op de schoonste wijze tot één werden saamgevoegd. Eene verhooring, die ons achter Jezus doet neerknielen in onuitsprekelijke dank aan God; want deze verhooring is ons eene oorzaak geworden van eeuwige zaligheid.

Maar als wij dan in deze verhooring de Poort der zaligheid zien opengaan, welk eene beschamende onderwijzing daalt daaruit dan af over ons, die zo menigmaal Gods liefde en wijsheid ten opzichte van onze gebeden miskennen. Indien deze wijze van verhooring bij God niet gevonden werd, of ware voor ons geen zaligheid.

Wat klagen wij dan spoedig over onverhoorde gebeden. Zouden wij niet moeten beginnen met te klagen over zoo weinig opmerkzaamheid ingaande de verhooring?

Neen, den beker des lijdens neemt God niet

steeds van ons weg, en het kruis licht Hij niet van onzen schouder.

Wij vraagden wel daarom.

Er scheen een groot lijden op ons af te komen. Onze dierbaren in doodsgevaar; dreigende zorgen; moeite; leed. Daar stond God vóór ons met een bitteren kelk. En wij smeekten, in sterke roeping en tranen, dat deze drinkbeker toch van ons zou voorbijgaan.

En toch kwam het leed. De lijdenskelk ging ons niet voorbij. En wij zeiden: — Niet verhoord, ons gebod.

Niet verhoord?....

En als ge dan dragen kondet wat God u oplei, en gij in het lijden den Heere mocht blijven vasthouden; als dan de slag kwam — die slag waarvan gij vooral zeidet, dat gij hem niet zoudt kunnen verdragen, — en de Heere gaf stille onderworpenheid in uw hart, of als uit de eerste verdoving uwe ziel weer ging opleven, en haar God weer ging aanhangen, — — — is dat dan geen verhooring?

Hoe herhaalt zich dan die Gethsemané-waarheid, — dat niet wegnemen van den lijdensbeker, maar dat neerstrijken van den engel, dat afdalen van de hemelsche genade om te versterken.

Dat wij toch ook voor zulke verhooring oog hebben.

Ook in ons geestelijk worstelen om de zaligmakende genade Gods. Wat wordt er op den weg des levens een gedurig bidden gevonden om vrede bij God en geloof in de vergeving der zonden.

En God schijnt dat maar niet te hooren.

Doch, dat ge aanhoudt bij den Heere, en tot Gods genadetroon telkens weer terugkeert, — is dat niet de engel uit den hemel om u te versterken?

Hoe hebben wij te worstelen tegen bepaalde zonden. 't Schijnt ons soms alsof alle vrede en geestelijk geluk daarop vastzit; als wij dat niet hadden, dan waren wij er. „O Heere, neem dat loch weg!”

En de Heere neemt het niet weg. Maar dat wij er tegen strijden mogen, dat wij, duizendmaal medelooos neergezonken omdat wij het wéér verloren hadden, ook duizendmaal wederom het zwaard ophieven, — — — is dat geen verhooring?

„En van Hem werd gezien een engel uit den hemel, die Hem versterkte.”

Zie ook gij dien engel!

Hij is er.

En leer uit Jezus' Gethsemané iets van de leidingen, die de Heere met u houdt ook in uw Gethsemané.

U.

v. A.

KERKELIJK LEVEN

Een klacht van Prof. Grosheide — tijdens het debat inzake Ubbink's boek.

In „Noord-Hollandsch Kerkblad” schreef Prof. Dr F. W. Grosheide:

„In „De Standaard” lezen we het bericht, dat D.V. in Mei te Londen een Calvinistencongres zal worden gehouden, dat uitgaat van de z.g. Sovereign Grace Union, den Engelschen Calvinistenbond.

Dat congres, ongetwijfeld een zeer belangrijke gebeurtenis, had in Nederland gehouden kunnen worden en de Nederlandsche Gereformeerde theologie, dit te nemen in den ruimen zin des woords, had daarbij zoal niet de leiding dan toch een zeer voornamelijk plaats kunnen hebben, indien niet de critiek, die de consequenties van haar optreden niet zag, in Nederland den Calvinistenbond had doodgedrukt.

Zoo gaat deze zeer belangrijke zaak ons voorbij. Dat is jammer voor het land, dat ondanks alles door Gods genade nog steeds het meest Calvinistische land van de wereld is en waar de eenige Gereformeerde Universiteit ter wereld wordt gevonden.

Maar de schuld, dat nu anderen doen, wat wij hadden kunnen en misschien mag ik wel zeggen hadden moeten doen, ligt bij ons zelf.

Nu zal niet het Nederlandsche Calvinisme een rol van betekenis spelen in de internationale beweging.”

Tot zoover Prof. Grosheide.

Nu kan men over de „belangrijkheid” van het komende congres van meening verschillen. Ik voor mij ben er geen oogenblik rouwig om, dat het in Nederland niet komt. En ik vind het voor de waarheid en voor den werkelijkheidszin in Nederland een gelukkige omstandigheid, dat wij er voor bewaard geworden zijn, de iudertijd als onderteekenaars van het geboortemanifest opgetreden Heeren „alle én een iegelijk”, op te zien treden als LEIDERS, of zelfs maar als naar voren tredende figuren, of representanten, van ons nederlandsch Calvinisme, en als waarachtige vrienden van de eenige Gereformeerde Universiteit ter wereld. Onder die onderteekenaars was immers, naast Ds J. C. Aalders, („hersteld verband”), Mevrouw Bavinck (idem), den Heer H. W. v. Marie (idem), Prof. Dr Z. W. Sneller (idem) ook — — — Dr J. G. Ubbink, te Zevenhoven. Stel U voor,

Men moet maar eens lezen, hoe anno 1932 „Woord en Geest” (welke redacteurs in den Bond deels zitten) schrijft over „De Vrije” en „Kampen”! Is men ziende blind?

dat eerstgenoemden „Woord en Geest” hadden gepresenteerd als orgaan van het nederlandsch Calvinisme, en dat laatstgenoemde zijn onlangs door onderscheiden leden van den Bond (Prof. Aalders, Prof. Grosheide, Prof. Kuyper, e.a.) als door en door ongereformeerd boek veroordeeld geschrift had overgelegd ter conferentie.... Zóó vreemd zou dat niet zijn, want de Bond is opgericht dd. 19 Dec. 1929, en heel kort daarna, zoo niet reeds in dien tijd, blijkt achteraf dr J. G. Ubbink, bestuurslid van den Bond, bezig te zijn geweest met het schrijven van zijn bekende boek....

Intusschen is het mijn bedoeling niet, het debat over den Bond weer op te rakelen. Daarvoor ontbreekt ook elke reden, want, hij mijn weten, heeft nog niemand de critiek, die ik erop uitbracht, ook maar met een vinger aangeroerd. Nieuwe gezichtspunten kan ik dus niet openen.

Slechts moet mij één ding van het hart; dat wel wat lijkt op een afgeperste biecht. Sommigen blijken pas bij biechtredenen te gaan luisteren; zoo onlangs nog „Woord en Geest”, dat van tien artikelen tegen Ubbink's boek alleen de slottirade toonde gelezen te hebben.

Toen ik enkele maanden geleden me mengde onder hen, die terwille van het gereformeerde volk meenden, het boek van dr Ubbink te moeten afwijzen, en die daarvoor argumenten trachtten aan te geven, heb ik een oogenblik eraan gedacht, in mijn openingsartikel ongeveer dit te zeggen: „Goede mensen, in 1929 werden wij onder anderen door dr J. G. Ubbink opgeroepen om (art. 3 van de Bonds-Statuten) „den hand tusschen de belijders der Gereformeerde religie in ons land te versterken”, en „de waarheden, in onze belijdenisschriften vervat, te propageeren”. Hij was onder hen, die ons beloiden, (art. 4) „het uitgeven van brochures en van een tijdschrift”, het (art. 5) „inrichten van gespecialiseerde cursussen voor apologetiek”, „het vormen van studieclubs”. In het onderteekend manifest werd ieder der onderteekenaars door zijn medeonderteekenaars bij het volk aangediend als voor het minst toch behoorende tot een „nuance” van de „Gereformeerde richting”. Ook dr Ubbink werd dus aldus ons aangeprezen door de reeds genoemde medeonderteekenaars, en door enkele anderen, onder wie ook de apeldoornsche docent Van der Schuit en diens kerkgenoot ds Geele, en ds H. Janssen. En thans, goede mensen, zijn ettelijke leden van dien Bond, onderscheidene medeonderteekenaars van diens geboortemanifest, hard bezig, „De Standaard” voorop, Prof. Kuyper in het eerste gelid, met klem van redenen te betoogen, dat dr Ubbink op haast alle punten de gereformeerde gedachte verloochent. Zietge nu niet, beste mensen, dat de uitkomst achteraf bevestigt, dat de oprichters van den Calvinistenbond — om de terminologie van Prof. Grosheide te bezigen — „de consequenties van” hun „op treden” indertijd „niet zagen”???

Nog iets.

Toen onlangs ds C. W. J. v. Lummel van Zuidland vroeg: hebben wij zelf geen schuld, min of meer, daarvan, dat opvattingen als dr Ubbink verdedigt, in onze kerken wortel kunnen schieten, toen heb ik op het punt gestaan, te antwoorden: ten deele ja; want heel wat van onze leidende figuren, ook van niet-kerkelijk gereformeerde zijde, hebben dr Ubbink naar voren gebracht als mede-apologet in een tijd, waarin velen, onder wie ook ik zelf, reeds vermoedden, dat dr Ubbink de gereformeerde gedachte op gewichtige (voor heel den calvinistischen opbouw beslissende) punten bezig was los te laten.

Maar ik heb tot twee keer toe mijn pen bedwongen. Enkele tegen K. S. stemming makende lieden zullen zich dit wel niet voor kunnen stellen; geen wonder ook, omdat de zoodanigen dikwijls zich aftoeben met ijdele psychologie, die dan ook meestal de plank mislaat. Intusschen is het toch zoo, ondanks hun goedkoop gepsychologiseer.

Ik heb, toen dr Ubbink's boek besproken moest worden, van deze dingen gezweegen. En ik heb ds Van Lummel hier (in Perschoouw) tot mijn lezers laten spreken, zonder iets méér te zeggen, dan dit ééne, dat iemand in den loop der jaren kan veranderen. Dat was wel waar, en het was zelfs één der redenen, waarom ik in mijn critiek op dr Ubbink's boek geheel van deze dingen zweeg. Maar het was niet de volledige waarheid, en dat wist ik, toen ik het zei.

Waarom ik dan deze of dergelijke opmerkingen terugdroeg?

Eén der redenen gaf ik reeds aan. En voorts is er veel meer. Ik wilde niet zonder noodzaak oude histories ophalen, niet zonder noodzaak dingen zeggen aan het adres van velen, die ik hoogacht, en als prachtige verdedigers van de gereformeerde waarheid eerbiedig. Ik wilde ook niet een volksmenner lijken, of een pocher, die een goedkoop

succesje au-wel, ha

Maar e tot wie moet zijn.

En nu — voor geloof, de van prof. heide ron tenbond OPTREDEN en nu ook mij t gereform nu ver mij toch En in

zeggen, d critiek w 1929 ond wel degel den als worden t fel tégen de, was. geheel op een zinneljes, ondteek

„Hiera slag (v meerd een ni „De B doxen te forme

„Van x volledige „Dat haven. bork.” Ubbink spreken, voorhaat

Maar t munt sla 19 Dec. cieel-gere Alleen dat de doorza

Want — als gr van hu Hadd zich ervo a) pers fel — ja gereforma treden, i formeerd zeer onv wáan, d waren;

b) den daan hee aanvaard plaats te eenigh schen w toeh gee lieren jul lieten;

c) det heel de afgekeerd Anders een uitd Cons

Consec stel eens wax — d of hac gereform „Het Ous zo nu m of erk meorde diend, d

Want teekenen had moe scheur g de herste voonis n De B ondan

zoo wat En dus „De Her — men het bu ideeën v zóóvee door... den C wordt d